

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társszerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fl.

A választói jog reformja.

IV.

A választók névjegyzéke.

Egy jó választási törvénynek a kritériumaihoz az is tartozik, hogy a felvett a választók névjegyzékébe olyan intézkedések állapítsák meg, melyek minden oldalról határozottak, szabatosak és nem engednek teret az összeíró küldöttségek önkényének.

Ebből a szempontból is Andrassy gróf javaslata súlyos kifogás alá esik. Már az összeíró küldöttségek területi jogkörének a megállapításánál is a javaslat olyan felhatalmazással ruházza fel a központi választmányt, a mely politikai cimboráskodás és összejátszás veszélyének és következményeinek tesz ki egyszerre több szavazókört. A 31. §. ugyanis megengedi, hogy egy és ugyanazon összeíró küldöttségre több szavazókörben is *rábízható* az összeírás.

Így majd azután megtörténhetik, hogy például a szakolcai választókerület szavazókörébe a nyitrai vármegyházáról küldenek ki embereket, a kik ott természetesen a helyi viszonyok és az emberek alapos ismerete nélkül boldogulni nem fognak a rendkívül bonyodalmas összeírás dolgában, hanem hibát-hibára hal-

mozva teljesen rossz összeírást csinálnak, a mely talán meg fog felelni egy darabont vármegyei vezetőség szándékainak, de nem fog megfelelni a törvény rendelkezéseinek és a polgárok számára biztosított jogállapotnak.

Kétségtelen, hogy lehet az összeíró küldöttség munkája ellen jogorvoslattal élni, mégis a törvénynek arra kell törekednie, hogy a jogorvoslat szükséges voltát a minimumra korlátozza, mert a jogorvoslat medicina, mely betegséget tételez fel, a jó törvénynek pedig épp úgy gátolnia kell a jogbetegségek kifejlődését, mint a hogy a rendes életmód korlátot szab a fizikai bajok keletkezésének.

Az összeírandók jogérdeke a mi viszonyaink között *megköveteli* azt is, hogy az összeíró küldöttségben legalább egy olyan tag legyen, a ki a szavazókörben tömegesen használt nyelvet alaposan érti. A javaslat erre nézve csak a *lehetőség* szempontja szerint rendelkezik. Semmi sem alkot akadályt arra nézve, hogy egy ilyen rendelkezés *imperative* vétessék fel a törvénybe, mert a szavazókör népével való közvetlen érintkezés nélkül a névjegyzékek elkészítése, vagy kiigazítása sok időt emésztő és úgy az összeíró küldöttség tagjait, mint a választókat is agyongyötrő munka lenne.

Mint hogy a választói jog gyakorlása a legkitünőbb polgári jog, a dolog természeténél fogva indokoltnak látszik az a kívánság, hogy az állam azt az egész eljárást, a mely a választói jog megállapítását, biztosítását és érvényesítését célozza, a polgári társadalom tagjaira bízza. Az összes európai államokban, de főképp nálunk a polgári társadalom mellett egy hivatalnoki társadalom fejlődött ki, a mely bár maga is tagja a polgári társadalomnak, ezzel még sincs olyan benső érdekességben összeforrvá, mint a minőben a nem hivatalnoki társadalomrész tagjai egymással egyesültek.

Nem mondjuk, hogy a hivatalnoki kar közreműködése az összeírásnál mellőztessék, ez az ügy hátrányára volna; hanem a polgári jogélet természetéből kifolyólag tartjuk azt, hogy magát az összeíró küldöttséget állami, törvényhatósági és községi hivatalt nem viselő férfiak alkossák, a kik mellett a tisztviselők hivatalukból kifolyólag kisegítő szolgálatot teljesítenének.

Különös intézkedése az Andrassy-féle javaslatnak az, hogy az összeíró küldöttség által leteendő esküt *ünnepélyes fogadalom* által pótolhatóknak kontemplálja. Mindenütt ugyanis, a hol az esküt említi, zárójelben utána teszi: *ünnepélyes foga-*

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Ave Maria.

— Irta: Vissnyovszky Rezső dr. —

I.

Názáreti üvegházban
Ápolgattak,
A napsugár csókjával
Csókoltattak.
Ajakadra a hajnali
Bibor szállott,
Arcodra a rózsalevél
Pírja vágyott.
Hajadat a napsugárból
Szüzek fonták,
S beleszótték a tündérvért
Minden lombját.
Szemnek Isten két csillagát
Hozták néked . . .
S aztán áldón lehelt reád
A Szentlélek . . .
És elhagyta üvegházad,
Messze mentél,
S Betlehemből örömlőnek
Oka lettél!

Kinyíltál, mint rózsabimbó,
Téli éjen,
Betlehemből egy mézsköves
Üregében,
S egész világ ajkán zengett
Az ária:
Titkos értelmű rózsá!
Ave Mária!

II.

A tengerbe néznek merőn,
Mind árvák és mind szegények,
Ezren vannak, talán többen,
Magyar lányok és legények.
Lilaszinre marja arcuk
A fájdalom és a hideg . . .
S a nagy hajó egyre csábit,
Öblös torka egyre liheg
Csak sóhaj kél az ajkakon,
Fájó könny is pereg néha . . .
Vízseppet tör a hullám,
De a sereg bátor s néma . . .
Felhörög a kürt vonagló,
Hazáthagyó bucsú-szója,
S megindul a magyar vérnek
Zakatoló hordozója.
Szinte látni, mint temetik
Odabenn a hazát, multat.

S a túlparti álmok, vágyak
A tengerbe miként hullnak . . .
Kigyulnak a vízoszlopok,
Ködbe fül a tenger szörnye,
S valahol a Felvidéken
Összefoly' az anyák könnye . . .
Összefoly' az árvák könnye . . .
S a hűs alkony óráiban
Fel-felcsendül az ária:
Tengeren járók csillaga!
Ave Mária!

III.

Mintha harangvirág
Halk csengése volna,
Valahol nagy messze
A harang úgy kong ma . . .
A virágszál susog,
Szent imára hajlik,
A csermely csengése
Alig-alig hallik . . .
Ligetek dús fái
Susognak a lombok,
S mindmegannyi oltár
Állanak a dombok . . .
Lebukott a napfény,
Az égen új láng ég.

dalom, és intézkedik arról, hogy fogadalom esetében az Isten engem úgy segítjen: szavak a törvény szövegéből kihagyassanak. (30. §.).

A belügyminiszteriumban erősen uralkodó szabadkőmivesi szellemnek, melyből már eddig is annyi baj, főképp annyi darabont jellegű intézkedés, vagy szándékos mulasztás származott, persze hogy megfeleljen az eskü lefokozása és mellőzése, de törvényhozási közgyakorlatunknak, az erkölcsi rend, de sőt a jogrend érdekeinek is a leghatározottabban meg nem felel.

A választónak a névjegyzékbe való felvétele hivatalos adatok alapján történik. Ez kitünő. De nagyon helytelen és tarthatatlan a javaslatnak az az intézkedése, mely szerint azt, a kinek az összeíró küldöttség tudomása, vagy a rendelkezésre álló adatok szerint a névjegyzékbe való felvételhez szükséges kellékei megvannak, kivánságára való tekintet nélkül, fel kell venni a névjegyzékbe (35. §.).

Nem tudjuk, hogy a belügyminiszter mennyire értékeli azt a körülményt, vajjon valaki felvétetett-e, vagy sem a választói jegyzékbe, mi azonban úgy gondolkodunk, hogy ez a felvétel mégis csak több valami, mint például egy meghívás valamely udvari ebédre, vagy vadászatra. Az ilyen meghívásoknál a háziúr igenis intézkedhetik úgy, hogy azok hívassanak meg, a kik az udvarmesteri hivatal tudomása szerint az udvarképesség kellékeivel bírnak. De a hol a legfontosabb polgári jognak biztosításáról van szó, ott talán még sem határozhat az egyéni tudomás, tájékozottság, meggyőződés, vagy nevezék bárminek ezt a subjectiv ismeretet, hanem ott határozniok kell az igazoló adatoknak.

Ha megvannak a választói jogosultságot igazoló adatok, akkor a választó vétessék fel a névjegyzékbe, minden tekintet nélkül az ő kivánságára; ha nincsenek meg azok az adatok, hagyassék ki,

tekintet nélkül az összeíró küldöttség egyéni tudomására.

Ugyancsak az összeíró küldöttség önkényének teszi ki a választókat a javaslat azon intézkedése is, mely szerint a küldöttség azokat, a kik a közigazgatási bíróság döntése alapján vétettek fel a választók közé, a jegyzékből kihagyhatja abból az okból, mivelhogy a közigazgatási bíróság az illetőket tévesen vette fel.

Ezzel egy egészen új, a mi közigazgatási és köztörvénykezési gyakorlatunkban eddig ismeretlen eljárás honosított meg, a mennyiben a törvényt végrehajtó adminisztrációs közegek felülbírálnak és megváltoztathatják a bíróság ítéletét. Egy ilyen praksisnak a meghonosítása bizonyára sem tanácsos, sem üdvös nem lenne.

A nép köréből. A Katholikus Népszövetségnek f. hó 13 án tartott alakuló gyűlésén, mikor már a szónokok elmondották beszédeiket, kilépett a közepre egy polgári származású és foglalkozású ember s egyszerű keresetlen szavakkal a Katholikus Népszövetség eszmekörébe teljesen beillő igazságokat mondott. Megemlítette, hogy minő nagy és minő rossz vért szülő hiba az, ha az egyházi birtokok, püspökségek, káptalanok uradalmi zsidóknak adatnak bérbe, holott azok a birtokok rendeltetésüknek fogva arra valók, hogy a keresztény nép erőforrásai legyenek. Egy szót sem vesztegetünk ennek a szembevető igazságnak fejtegetésére, hanem annál szívesebben szegezzük le ezt a kijelentést, mely a népleleknek igazságos, józan és becsületes megnyilatkozása. A felszólaló nem akart konkrét vádakot emelni senki ellen, általánosságban szólott, a lelket eltöltő keserűségnek akart kifolyást nyitni, hogy megkönnyebbülhessen. Mondott egyébként még más igazságot is. Rámutatott arra a meglepő és cseppet sem örvendetes körülményre, hogy egy ilyen városban, a mely püspöki székhely, a melyben az egyházi férfiak és intézetek száma olyan tekintélyes, s a katholicizmusnak annyi erőssége honol, nincs egyetlen egy keresztény kezében levő mézarszék sem. A felszólalásnak mind a két tárgya rögvést újabb alkalmas programmpontokat szolgáltat a Kath. Népszövetség munkásságához.

Ki a főispán? Felszinen kell tartanunk ezt a kérdést, mert úgy áll a dolog Nyitramegyében, hogy itt, mint politikai vezér gróf Wilczek Frigyes főispán szerepel, de csak a színpadon, mert a színpad mögött Markhot emberei keverik a kártyát s hamis játékkal alaposan kifosztják a főispánt azokból az értékes javakból, melyek az ő egyéni és politikai erkölcsének erszényében rejlenek. A főispán pártközi bizottságot szervez, ezzel tanácskozásokat folytat, megállapodásokat létesít, háta mögött pedig felütik a fejüket a kétszínű kigyók s agyonmarják a főispán becsületes szavát, a politikai tisztességet, a pártok békéjét s mindezt csak azért, hogy zavart, békétlenséget, háborúságot támasszanak, a főispánt a vármegyei Pártszövetséggel, mely egyetlen óra a vármegyében a közigazgatási jogrendnek és a politikai becsületnek, kollízióba hozzák, s ilyen zűrzavaros helyzetben saját hivatalos tehetetlenségükről, teljes képtelenségükről a figyelmet eltereljük. Azt kell kérdeznünk gróf Wilczek Frigyes főispán úrtól, tud-e és akar-e ezen állapotok ellen valamit tenni? A mi ezt a tevést illeti, nem mi mondjuk, hanem mindenki, a ki a viszonyokat ismeri, hogy annak módját tudni is, meg akarni is lehet. X.

A karácsonyi könyvpiacról.

A Szent-István-Társulat, hogy immár fél századnál hosszabb idő óta becsülettel szolgált rendeltetéséhez hű maradjon, új könyveit mindig oly céllal iratja, hogy azok lehetőleg hasznos munkálói lehessenek a katolikus közszellem felébresztésének és erősítésének. Az irodalom eszközeivel mindig a társadalom azon rétegeinek hitét, erkölcsét és világnézetét támogatja, a melyeknek buzgó vallásossága záloga a társadalom jövőjének békéjének, a keresztény és magyar gondolkodás mindenkori érvényesülésének.

Két-három évtized mulva a ma még kis pajtásai körében gondtalanul mulatozó ifjuság lesz a haza sorsának intézője, a két-három évtized mulva ránk következő események rudját igazgatja tehát, a ki ennek az ifjuságnak lelkébe kitörőhetetlen betűkkel igyekszik bevésni a hithez és hazához való hűség parancsát, a jó mellett való kitartásnak, a meggyőződéshez ragaszkodó állhatatosságnak köteleességét s az elvekért lelkesedéssel vívott harcoknak felemelő voltát. Az igazság, a becsület s keresztény elveink diadaláért vívandó közeleti harcok sikerét készíti elő, a ki a gyermekek fogékony lelkét jóelőre ezen küzdelmek felemelő tudatában és köteleesség voltával tölti meg.

*Millió gyertyafénnyel
Mosolyg le ránk az Ég...
A kelet tündöklő
Glóriába fonva,
Szívünket az új láng
Maga köré vonja,
S száll a szent áhitat,
Az édes ária:
Hajnali szép csillag!
Áve Mária!*

Ázsiai milliomosok.

A milliomosok rendes hazája, amint mondani szokás, Amerika s szinte különösen hangzik, hogy Ázsiának is megvannak a maga milliomosai, akik annyira benne vannak ebben a kellemes foglalatosságban, hogy egyáltalában nem maradnak hátrább szerencsés amerikai társaiknál. Csakhogy nagy köztük a különbség, mert míg az amerikai milliomosok különféle bevándorolt népségek ivadékaiból kerülnek ki, az ázsiai milliomosok legnagyobb része a benszülött indusok között található.

Indiában kizárólag csak a pársik, Zoroaster tűzimádó hívei a milliomosok. India 300 millió főre menő lakossága közt a pársik száma alig

tesz 100 ezer főt s az ország gazdagságának legnagyobb része az ő kezökben van.

Ezek a pársik, a perzsiai mágusok utódai. Perzsiából menekültek a hajdankorban a mohamedánok üldözése elől Indiába, hol századokon át érintetlenül fenn tudták tartani hitök tisztaságát és fajukat. Az indiai pársik mindnyájan azt állítják, hogy ők egyenes leszármazottjai annak a kis csapat perzsa menekülőnek, kik Kr. u. 716-ban telepedtek meg Sanjanban, az indiai Guzerata félszigeten.

Innen származtak aztán szét egész Indiába, melynek kereskedelmét csakhamar a kezökben egyesítették s ez úton roppant gazdagságra tettek szert. Az így szerzett vagyon javára vált egész Indiának, mert a pársik nagyszerű jótékonytételt gyakoroltak. Így, egy Asa nevű gazdag kereskedő már a 15. században tudományos bizottságot küldött a saját költségén Perzsiába, hogy Zoroaster szent könyveit felkutassák és szorosra fűzzék a kötelekeket a perzsiai és az indiai tűzimádók közt. Majd Sorabji és Dady nevű nábobok költöttek roppant összegeket az ehínség idején a nép fölsegélyezésére.

Jamsetji milliomos bőkezűsége Európában is általános feltűnést keltett. Jamsetji huszonkét iskolát építtetett, kórházakat, szegény utasok

számára ingyenes szállókat emelt s kimeríthetetlen alamizsnákat osztatott ki mindenütt, hol segítségre szoruló szerencsétlenek jelentkeztek. Viktória királynő ezért bárói rangra emelte a nábobot, kinek a családja véglegesen tisztességet foglalt el az angol főrangok közt.

Egy másik milliomos, Jehangir, ki legújabbban feltűnt gazdagsága és jótékonyága által, lovagi rangot nyert az angol kormánytól s az első helyet foglalja el Bombayban, India kereskedelmi fővárosában.

És ezek a hindu milliomosok nem egyedül Indiára szorítkoznak jótékonyaságukkal. Jamsetji segítséget küldött a háború által tönkre tett Afgánoknak, s az ehínség által megtizedelt ireknek, mikor pedig Franciaországban a Loire folyó kiáradása 1856-ban roppant pusztításokat okozott, 12,500 koronát küldött a francia kormánynak.

Egy Naorodsi nevű hindu milliomos pedig azzal lepte meg legújabbban a világot, hogy 25 millió korona alapítványt tett jótékony célokra. E nagyszerű alapítvány jótéteményeiben nem egyedül India lakossága fog részesülni. A nemes emberbarát ugyanis úgy intézkedett, hogy alapítványa kamataiból bármely szerencsétlen ember részesülhessen. S hogy ez irányban semmi kétség ne támadhasson, úgy rendelkezett, hogy az új

A Szent-István-Társulat ily irányú karácsonyi ujdonságai kielégítik a legkényesebb kívánságokat is. Kiállítás dolgában nem kell szégyenkezve félre huzódniok egy magyar nyomda produktumai mellett sem, a tartalom s a megírás talpraesetségeről pedig kezesség a szerzők irodalmi multja. *Károly* Ignác könyve az igaz életéről szól. Fejtegeti mindazokat az erényeket és bűnöket s mindazon erényekre és bűnökre csalogató alkalmakat, a melyekért és a melyekkel a mai társadalmunkbeli fiuknak küzködniök kell. Megnyugtat, felvilágosít, lelkesít, erős akaratot támaszt, nagy elhatározásokat ébreszt. Kellemes előadási módja szórakoztat; nagy igazságai, súlyos érvei a lelkekben világosságot gyujtanak. Nem morális elvek száma, felsorolása és taglálása e munka, hanem végig lebilincselő s kis olvasói körében a legszebb eredményekkel biztató olvasmány. Nem életelvek fejtegetése formájában, hanem megkapó erővel s nagy művészettel megírt regények keretében ajánlja és lopja bele az ifjúság lelkébe a Károly Ignác könyvének tanulságait *Dickensnek* Kis Dorrit s *Bokor* Malvinnak Szirányi család című regénye. Naivítás volna tőlünk Dickenst felfedezni és ajánlani. Regényeiről minden litteratus ember tudja, hogy azok a nemes élvezeteknek gazdag forrásai s a Szent-István-Társulatnak e regények átdolgoztatása által már eddig is elért eredményei a legkedvezőbb hangulatot készítették elő az ujonnan átültetett regény fogadtatásához is. *Bokor* Malvin munkája igen jól illik, a *Dickens* regény mellé. A munka becsületét és dicsőségét hirdeti s a mi társadalmunból vett mese kibogozása közben iparkodik olvasó szívébe csepegtetni a *Dickens*-regények állandó tanulságait és elveit.

Becsület, szorgalom, vallásosság az alapgon dolatai az eddig felsorolt munkáknak, a hazának s a multnak szeretete szól a Szent-István-Társulat ifjúsági iratainak legsikerültebbjéből, *Andor* József Nagy Lajos életrajzából. A történetirő tárgyszeretete, a jó hazafi kemény magyarsága s a bellatristának hajlékony és kifejező tolla voltak össze annak a szép könyvnek megírására. A történelmünk fensége előtt való meghódolás, tanulságainak átvétele és felhasználása, a hazafiúi nemes érzelmek gondos ápolása s a hagyományokhoz való törhetetlen ragaszkodás szállnak e könyv lapjairól az ifjúság fogékony lelkébe s a szép eszmék útját könnyíti az előadás bája, a nyelvnek ódon zamata.

Andor József könyvének méltó pendantja *Szepessy* László verskötete. Nagy részét ismerjük

intézmény igazgató tanácsában egy francia ember is helyet foglaljon.

A pársik szigorú részrehajlatlansággal osztják a segílyt hinduknak, afghánoknak, ireknek, franciáknak. Ha megnyitják az erszényöket, egyetlen fillér sem veszt el, mind igazi nyomort enyhít, míg az amerikai milliomosok jótékonyágukat jobbára méltatlanokra pazarolják. A rizst, melyet a pársik a száraz évszakokban összevásárolnak, a szerencsétlen hinduk közt osztják ki, kik a nagy insec idején a szó szoros értelmében éhen halnak, s ha elemi iskolákat alapítanak, azok egy hét alatt tömve vannak, mert olyan helyen állítatnak fel, hol a gyermekek, tanítók hiányában, nem részesülhetnek oktatásban.

Sziporka.

Kortés önértzet.

A legjobb torkú kortés fel jön a fővárosba a szeretett honatyához bizonyos némineműségek elintézése végett, mint mondá.

Amde a goromba portás útját állja az atyafinak, mert hát a képviselő úr kiadta a parancsot, hogy a vidéki embereket kétszer is meg kell nézni, mielőtt bebocsátatnának, mert azok nagy szarkák...

— A nagyságos úr nem fogad — mondja az atyafinak.

— Nem is gyöttem én, hogy fogadjon, hanem hogy adjon! — feleli zokolt hangon a kortés.

már a hit és haza költeményeinek, mert hiszen katolikus ünnepélyeinknek ma jóformán egyetlen poétája *Szepessy* László, mégis mikor így együtt látjuk azokat, lépten-nyomon új költői erőt lelkesedést, kifejezésbeli szépségeket találunk bennök. Nem hisszük, hogy a Szent-István-Társulat *Szepessy* köteténél kapósabb karácsonyi ajándékkal kedveskedhet volna a katolikus ifjúságnak.

A gyermekek mellett gondoskodott a Szent-István-Társulat a nagyok számára is irodalmi ujdonságokról. Most jelentek meg a rendes és pártoló tagok könyvilletményei s egész sorozatot adott új népiratkákból. Az egyszerű nép olvasmányaival szellemben teljesen megegyezik *Bourget* híres regényének. A válasznak sikerült fordítása. Mint amazok, ez is a keresztény világrendért harcol. Mint amazok, ez is a Jézus Krisztus anyaszentegyházának igazságait védelmezi. Megkapó vonásokkal rajzolja, hogy milyen rettenetes pusztításokat okozott a francia társadalomban a vallással oly vérlázító igazságtalansággal elbánó törvényhozás, hogyan dulta fel a családok békejét, miképen lett sirásója a lelkek nyugalmának.

Ha még megemlítjük Schermann Egyed pannonhalmi főiskolai tanárnak az egyházi könyvtalalomról és Huber Lipótnak, a talmudról szóló legkiválóbb magyar mű érdemes szerzőjének a napkeleti bölcseskről írt exegetikus tanulmányát, be is fejeztük azoknak a megszerzésre és elolvasásra nagyon érdemes könyveknek felsorolását, melyeket s Szent-István-Társulat most kibocsátott. Ha a magyar katolikusok annyi pártfogást mutatnak az irodalom iránt, mint a mennyi buzgalom és áldozatkészség ezt létrehozta, akkor a Szent-István-Társulatnak mihamarább még gazdagabb sorozattal lehet a magyar katolikusok elé állania.

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma csütörtökön, karácsony estéjén jelenik meg.

Mozgósítás.

A leleményes emberbaráti szeretet megelőzte a hadügyi kormány akcióját, eléje vágott a diplomácia fondorlatos munkájának s megkezdte a mozgósítást — a Balkán felé. Természetes, hogy nem csapatokat mozgósít, hanem karácsonyi ajándékot a haza határain őrszemek gyanánt elhelyezett csapatoknak. A vasuti kocsi megtelenek dohánnyal, szivarral, meleg ruhával, elemi cikkekkel és elindulnak hosszú útjukra, hogy örömszerző ajándéktárgyakat vigyenek azoknak, a kik Karácsony szent ünnepén a családi kör örömeit nélkülözni kénytelenek.

Az eredeti mozgósítási tervet előterjesztő hölgybizottság a következő felhívást teszi közzé, mely a sajtóra van ugyan címezve, de tulajdonképpen a nagy közönségnek szól.

Felhívás a nyitrai sajtóhoz!

A közelmúltban a sajtó hasábjain mozgalom indult meg aziránt, hogy a Bosznia és Hercegovina, valamint Dél-Dalmátia területén elhelyezett s jelen körülmények között rendkívüli nehéz szolgálatot teljesítő csapatok legénységéről a szeretet ünnepén oly módon emlékezzünk meg, hogy jótékony adományok gyűjtése által a hazafiúi kötelességet teljesítő honfitársainknak a szent karácsony ünnepét boldog és kellemessé tegyük.

Ezen hazafias gondolatot a lakosság minden rétege csak a legszimpatikusabb módon fogadhatja és magát kötelezve érezheti, azt minden uton és módon támogatni.

Ezen nemes eszme megvalósítására Nyitrán egy hölgybizottság alakult, mely felkéri a sajtó szives támogatását.

A gyűjtés tárgyai volnának:

- használati cikkek u. m. meleg alsó-ruhák (harisnya, melegítő keztyű stb.);
- dohányzási cikkek (dohány, szivar stb.);
- elemi cikkek (több napig elálló ennivaló,

mint füstölt hús, sonka, szalami, sajt, thea, kávé, cukor stb.; végül

d) pénzadományok.

A lapok szerkesztősegei felkéretnek, hogy volnának szivesek a hozzájuk beérkezett adományokat átvenni, hirlapilag nyugtázni s rendeltetési helyükre való juttatás végett a m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalog ezred kiegészítő parancsnoksághoz (honv. laktanya) beküldeni, mely szives volt a szolgálatot magára vállalni.

Bármely időben beérkező szives adományokat készséggel a rendeltetés helyére juttatjuk és hirlapilag nyugtázzuk.

A 14. honvéd gyalogezred parancsnoksága volt szives az adományoknak a városból vagy a város közelebbi környékéről a beszállításnál való közreműködésre munkás legénység kirendelése által legmesszebb menő támogatását felajánlani. Ily irányú felkérések a fenti ezredparancsnoksághoz szóval vagy telefon útján intézhetők.

A környék adományai, melyeket az illető községi előjáróság vagy főszolgabírói hivatal gyűjt össze, — szintén a 14. honvéd kiegészítő parancsnoksághoz volnának juttatandók.

A határon elhelyezett csapatok karácsonyi megajándékozására alakult hölgybizottság.

Kinevezések. A kereskedelmi miniszter herceg *Odescalchi* Gyalmat, *Odescalchi* Arthur herceg fiát buenosayreisi kereskedelmi múzeumi levelezőt, a m. kir. kereskedelmi múzeum központi személyzeti létszámába való sorozással, fizetéstenen múzeumi levelezővé; a pozsonyi itélőtábla elnöke *Malobiczky* Károly beszercezi lakos ügyvédjelöltet a pozsonyi itélőtábla területére díjtalan joggyakornokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Klapeisz* Aladár okleveles tanítót a tuzsinaai állami elemi népiskolához rendes tanítót; az igazságügyminiszter *Adamiss* Győző nyitrai törvényszéki díjnokot az aranyosmaróthi törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A MÁV. üzletvezetősége *Gyombár* Orbán hivatalnokot a budapesti nyugati fűtőházról Érsekújvárra helyezte át.

Eljegyzés. *Kvassay* Sándor érsekújvári vasuti alkalmazott eljegyezte *Holicska* Karolln kisasszonyt Kistapolcsányban.

Cím adományozás. *Suess* Frigyes, az érsekújvári bőr- és cipőgyár tulajdonosát az ipar terén szerzett érdemei elismerésül a lovagi címmel tüntette ki.

Felolvasás. A nyitrai kath. kör f. hó 20-án este 6 órakor felolvasó estét rendez. Programja a következő: 1. Valahányszor jó anyámra gondolok. Előadja az egyházi zeneegylet énekkara. Felolvasás, tartja *Takács* Béla kir. tanfelügyelő. 3. Szavaltat. 4. Gade, Noveletten I. r. Andanse con moto. Előadja az egyházi zeneegylet zenekara. Belépődíj nincs. Az önkéntes adományok az egyházi zeneegylet javára fordíttatnak.

Szociális előadás. A nyitrai ker. szociális egyesület f. hó 20-án d. u. 5 órakor vetített képekkel, szavallattal és színielőadással egybekötött szociális előadást tart, melyre az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja *Szteszkal* József elnök.

Névnappmegváltás. *Kaszala* János dr. névnappmegváltás címén a ker. szociális egyesületnek 25 koronát adott.

Karácsonyi ünnepély. A nyitrai ker. szociális egyesület dec. 25-én Krisztus Jézus születése ünnepén karácsonyi ünnepélyt rendez. Programja: 1. Jézus Krisztus születésének szociális jelentősége, alkalmi beszéd tartja *Kaszala* János dr. 2. Ősi erények, karácsonyi történelmi színjáték, Erdőssi Károlytól. 3. Karácsonyi ajándékosztás. Kezdeté d. u. 5 órakor. Belépő-díj: 1 korona (munkástagoknak 50 fillér). A belépő-jegy számozva lesz s egy-egy karácsonyi ajándékra szól, ép azért az ünnepély végeig megőrzendő.

Nyitra város a tüdőbetegekért. Társadalmunkban mind nagyobb visszhangot kelt lapunknak az a felhívása, hogy a szezon során a szegénysorsú tüdőbetegek alapjára konzertet rendeznek. Ebben az is segítségre jön, hogy a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület az operaház egyik jeles művésznőjét kérte fel közreműködésre. A rendezőbizottság legközelebb alakul meg. Alig van pártolást érdemlőbb szebb cél, mint azokért a halál jegyeseiért fáradozni, a kiket visszaadhatunk az életnek, családjuknak s hogy a helyi, szintén támogatást igénylő szép

célok ne álljanak az emberbaráti törekvés útjába, örömkre van megírni, hogy a megtartandó estély jövedelméből egy helyi illetőségű beteget fog-nak felvenni a József Szanatoriumba. Merjük hinni, hogy szavunknak visszhangja lesz s a nemeslekek a szép törekvést nem altatják el, hanem diadalra segítik.

Beteg plebános. Részvétellel értesültünk, hogy Sándorfi Nándor, lopassói esp. plebános, ez a ritka buzgalmu és nagy agilitásu pap hetek óta ágyhoz szegzett beteg. A légző szervei vannak megtámadva. Szívölő óhajtjuk, bárcsak minél előbb visszanyerné egészségét ez a közbecsülésnek örvendő néppárát, ki a neppártnak is egyik oszlopja tagja a vármegyében.

A boszniai csapatok karácsonyi megajándékozására alakult hölgybizottság eddig 537 kor. 67 fillért gyűjtött. A jótékony célra rendezett színelőadásból 114 kor. 60 fillér folyt be. A bizottság ma vasárnap délután 5 órakor a városház nagytermében hangversenyyel összekötött tea-délután rendez. Belépti díj 1 korona, melybe a tea ára is be van számítva.

Az osztó igazság. Aki a parlamenti életet kissé figyelemmel kíséri bizonyára észrevehette, hogy az államháztartás összes ágazataiban a néppárt az egyetlen, amely a számadó urak körmeire lelkiismeretesen ügyel, a „főellenőr” urak nem csekély bosszankodására. Igen jellemző esetecke adódott elő a december 5-én tartott zárszámadási bizottságban a jól renomérozott Méray-Horváth úr ösztöndíjánál. A redukált bizottság egészen szépen letárgyalta a földművelési tárcát, de midőn a néppárti képviselők nem akarták capiscálni, hogy Méray úr 50 ezer koronácskájá milyen tetszésben van a „munkás védelemmel”, a bizottság elnöke egyszerűen kijelentette, hogy nem határozatképes a bizottság, tehát ne tessék kíváncsiskodni, potom ötvenezer koronáért nem érdemes, azután meg a hitelezőknek is kell valamit juttatni.

A munkás védelem kitűnően van ellátva, az bizonyos ezek után, de szeretnők tudni, hol van aza takarékos kereskedelmi kormány, mikor az 50 ezeres „ösztön” díjakat osztogatják, aki a nála tisztelgő jegyzők küldöttségének, a haza során merengő sóhajtással, kijelentette, hogy féljegyet nem engedélyezhet, mert a kereskedelmi tárcá nagyon igénybe van véve. Elhisszük, x.

Halálozás. Hyross Béla nyug. ksztol-nafalusi plebános élete 72-ik évében Vámosmikolán elhunyt. A boldogult a hetvenes évek elején a nyitrai főgymnasium tanára volt s rövid ideig a nyitrai nagyobb papnevelőintézetben vicerektori tisztet viselt. — Nyugodjék békében!

Sylvester-estély a vármegyei casinóban. A következő meghívó közlésére kerestünk fel: A Nyitra vármegyei Casino folyó hó 31-én saját helyiségeiben zárt körű Sylvester estélyt rendez, melyre az egyesület tisztelt tagjait ezúton hívja meg a vigalmi bizottság. Külön meghívók ki nem bocsájtattak. Az egyesület tagjai által bevezetett vendégeket örömmel látjuk. Belépti díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 9 órakor.

Iskolai ünnepély. A nyitrai izr. népiskola, a tanulók könyvtár alapja javára f. hó 20-án délután 4 órakor az iskola dísztermében, gazdag műsorral ünnepélyes előadást rendez.

Esküdtbírói elnökök. A pozsonyi ítéletábla elnöke az aranyosmaróti törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökévé Simonyi Elemér törvényszéki elnököt, helyettes elnökké Gaál-Homoky Kálmán dr. törvényszéki bírót; a nyitrai törvényszékhez esküdtbírói elnökké Sándor Géza törvényszéki elnököt, helyettes elnökké dr. Pázar Zoltán törvényszéki bírót; a trencsényi törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökévé Hajdu Géza törvényszéki elnököt, helyettesévé Borsiczky Géza táblai bírót címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bírót jelölték ki.

Katholikus Népszövetségi mozgalom. Az országos Katholikus Népszövetségnek ez évi november hó 24-én Nyitrán tartott értekezlete elhatározta, hogy Nyitra megyében az agitációs vasárnap december hó 13-án lesz. Ennek a határozatnak kifolyásaké az említett napon úgy Nyitrán, mint a vármegye más helyén is megalakult a Katholikus Népszövetség szervezete.

Nyitrán délután 3 órakor volt az alakuló gyűlés a városháza nagytermében, melyet már jóval a kitűzött idő előtt zsúfolásig töltött meg a város katolikus közönsége. Az országos központot Haller István főtítká és Jánoky-Madocsány Gyula orsz. képviselő képviselték.

Az alakuló gyűlést Mihálik József apátkanonok nyitotta meg, tartalmas, nagyszabású beszéddel, melyben visszapillantást vetve a múltba, a Katholikus Népszövetség feladatait a történelmi emlékek és tanulságok fényével világította meg. Nálunk — úgymond — Szent István királyunk bölcsesége úgy szervezte meg az államot, hogy annak egyik legerősebb fektartó oszlopa lett az egyház, ezt pedig törvényeivel és erejével védte, oltalmazta az állam. A két hatalom karöltve halad a nemzeti és állami célok nagy magaslatai felé, a nemzeti eszme a katolikus egyházban bírja leghívebb munkatársát, a katolikus szellem pedig a nemzeti eszmebe bocsátja életgyökereit, melyeket onnét egész a legújabb időkig senki sem akart kitépni.

A vallásos és hazafiai érzés összeforrásából születik és alakul ki a múltban az a közélet, mely az egyház virágzásának és a haza jólétének munkáló életeleme. Az egyház nagy fiakat nevel a hazának és a haza hitvallókat ad az egyháznak. Az egyház, a katolikusizmus ma is az, a mi régen volt, de a hazának fiai közül sokan nem azok, a kik voltak, hanem elidegenedtek az egyháztól s olyan áramlatok vizeire bocsájtották sajkájukat, a melyeken sem a haza, sem az egyház boldogságának kikötőjébe eljutni nem lehet. Hogy ezen az állapoton minő módon, minő eszközökkel kell segíteni, azt az alakuló közgyűlés szónokai lesznek hivatva kifejteni.

A lelkes eljenzéssel és tapssal fogadott elnöki megnyitó beszéd után a közgyűlés az elnök indítványára táviratilag üdvözölte Rakovszky Istvánt a Népszövetség elnökét és dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt.

A Népszövetség társadalmi céljairól Haller István főtítká beszélt, körülbelül 3/4 óráig tartó hatalmas előadásban. A szónok erőteljes, csengő hangja, beszédének szabadsága és rendkívül könnyű, természetes folyása, gondolatainak tömörsége és tartalmas volta, lebilincsel és hálás hallgatóságot biztosított neki, mely élvezettel csüngött minden szaván. Megkapó vonásokkal ecsetelte a tömeg cselekvés szükségét, mely a XX. század mozgalmának hatalmas hajtóereje. Kellems meglepetést keltett a népirodáról közölt statisztikai adatokkal, melyek szerint az iroda augusztus óta 3 ezer esetben levélbeli megkeresésre, 600 esetben pedig személyes megjelenésre adott utbaigazító tanácsot.

Haller kitűnő szónoklatának méltó párja volt Jánoky-Madocsány Gyula felszólalása, a ki a Népszövetségnek arról az összefoglaló erejéről beszélt, melylyel az a más egyletekben koncentrált tevékenységet egy közös célra egyesíti és a legalkalmasabb formában érvényesülni segíti. Átért azután azoknak a bajoknak az ecsetelésére, melyeknek orvoslását első sorban a kath. Népszövetségtől várjuk.

Jánoky-Madocsány Gyula hatásos beszédét az az incidens követte, melyről lapunk más helyén szólnak. Hoffmann Antal, a régente „Utolsó fillérhez” cím alatt ismeretes, jelenleg „Balatonkert” elnevezés alatt létező vendéglő tulajdonosa szóba hozta az egyházi birtokok bérletét és a nyitrai mézszárzések ügyét olyan ügyes okfejtéssel, hogy köztetszést aratott vele.

A közgyűlés ezután a nyitrai Népszövetség elnökévé nagy lelkesedéssel Mihálik József apátkanonokot választotta meg. Csoportvezetők lettek: Kardoss Géza, Riszner Gyula, Filkoru Jenő, dr. Krajcsovics István, Hammel Jenő, Kapitány Gyula, Blaskó József, Jurcsó N., Jankovics Pál, Bednarovics Ágoston.

Galgócson f. hó 8-án asszonyok és 13-án férfiak számára népszövetségi gyűlések tartottak. A gyűléseket Bruker Ágoston megnyitván, utána Bubrics Mihály vágmedencei plebános szakavatott és hatásos beszédekkel mondott a Népszövetség szükségességéről. Mind a két gyűlés nagyon sikerült, számosan jelentek meg s nagy lelkesedéssel karoltak fel az ügyet. A tagok beiratása serényen folyik.

Negyeden e hó 13-án alakult meg a Kath. Népszövetség. Az alakuló gyűlésen Kubicza Terenciuss plebános megnyitójá után Haller István ismertette a Népszövetséget. Helyiigazgatónak Kubicza plebánost választották meg.

Kath. népszövetségi népgyűlés volt Pogrányban Karsay Imre helyiigazgató elnöklete alatt folyó hó 13-án délelőtt az iskola helyiségében, az elnök beszámolt a Népszövetség egy éves működéséről, Bihari Gyula pedig buzdította a tagokat a tömegesebb belépésre és a tagdíjaknak mielőbbi befizetésére.

Pöstyénben dec. 9-én és 11-én, Nagyörs-vistyén pedig dec. 13-án népszövetségi értekez-

let tartott, melyen a Népszövetség szükségességéről s a tagok kitartásáról volt szó.

Suránkán Konyakovszky Ferenc plebános elnökelete alatt tartott értekezleten 70 taggal megalakult a Népszövetség.

Tótmegyeren december 13-án d. u. 3 órakor az igen nagy számban megjelent közönség lelkes részvételével megalakult a népszövetség, Früchtl Ede Alkotmány munkatársa ismertette a népszövetséget. Helyi igazgató Simkó Károly plebános. Beiratkozott 60 tag.

Nagybélliczen — Kisbéllicz bevonásával — dec. 13-án a kath. népszövetségi tagok igen látogatott összejevetelt tartottak, a melyen Paska István előadást tartott a tagoknak arról, hogy mi volt oka annak, hogy eddig hazánkban 12 millió kath. óhajai figyelembe nem vétettek. Rámutatott a katolikusok szervezésének nagyfontosságára, a nem keresztény sajtó által meghamisított közvéleményre és a kath. sajtó támogatását ajánlotta a tagoknak. Azután felszólította a tagokat, szándékoznak-e 1909. évre is Népszövetség tagjainak megmaradni? Valamennyien igennel feleltek. 1908. a tagok száma 113 volt, ebből 2 eltávozott, de új tagnak 6 jelentkezett s így 1909. évben a tagok száma 117 lesz, a mi az összes híveknek több mint 10%-át teszi ki. A népszövetség tagjai a központ jogügyi tanácsát teljesen díjmentesen 18 esetben vették igénybe. Általában a Népszövetségnek igen jó hatása van a népre, mert tömegesen ellátja őket hasznos olvasni valóval s így a nép egyrészt művelődik s másrészt holmi izgatónak a nép közé való befurakodása lehetetlenné van téve.

Nyitraiudán december 13-án a Népszövetség szervezése érdekében látogatott értekezlet volt.

Geszten Molnár József, Bodokon Gyepes Boldizsár és Illvay Nándor mondtak buzdító beszédek.

Apponyban dec. 13-án Fiebig Alajos és Bezák György beszédei után megalakult a Népszövetség. Helyiigazgató Hamar Kálmán plebános.

Csáporon és Czabajon a kath. Népszövetség dec. 13-án alakult meg 84 taggal. Taggyűjtés javában folyik. Helyiigazgatóvá dr. Pullmann János esp.-plebánost választották meg.

Bánkeszin sikerült népgyűlés keretében alakult meg mult vasárnap délelőtt a Népszövetség. Biringer János plebános megnyitó szavai után Früchtl Ede hírlapíró központi kiküldött ismertette a Népszövetséget. Szavait Biringer plebános, kit helyiigazgatónak választották meg, tótul tolmácsolta. Rögtön 40 tag jelentkezett. Haldsz Gyula jegyző felajánlotta, hogy a szegénysorsuak helyett fizeti a tagsági díjat.

Nagytapolcsányban a Népszövetség tagjai a Katholikus Legényegylet nagytermében folyó hó 13-án gyűlést tartottak, a melyen Hollady Jenő plebános és Gramantik Ágoston kórházi lelkész tartottak agitációs beszédek. A tagok száma a jövő évre meg fog kétszereződni.

Felsőelefánton a Katholikus Népszövetség összes tagjai részvétele mellett dec. 13-án, mint a megyei agitacionális napon sikerült gyűlést tartott. A helyiigazgató Mittuch József plebános mondott a szövetség körébe vágó ügyek elintézésé után hatásos beszédet. Új tagok csoportosan jelentkeznek.

Mocsonok és Kkirályi községek hívei dec. 13-án a Népszövetséget megalakítván, helyiigazgatóul Ludvigh Gyula plebánost, helyettesül Bergendy István káplánt és Folkmer Árpád körjegyzőt választották meg.

Molnoson a folyó hó 13-iki gyűlésen 44 új taggal szaporodott a szervezet.

Hivatás. Csak a rajongó hivatáskeresetnek lehet betudni, hogy egy komoly úrilány Keller Ilona, szembeállva a vidéki színész-társaságok ezernyi nélkülözéseivel és egyebekkel, a Győri és Radnóti szingizgatók társulatába szegődött. Amennyire sajnáljuk az aggódó apát, úgyannyira szerencsét kívánunk a rózsának látszó vidéki színészpályát választott művészelekké leánynak.

Fráter hangverseny Nagytapolcsányban. A zseniális huszárkapitány dalköltő, a legújabb kor hegedőse, szeretetreméltó előzőkenységgel tett eleget a nagytapolcsányi Erzsébet-négyelet elnöke Keviczky Lajosné úrasszony kérésének, hogy nevezett egylet anyagi és erkölcsi céljait előmozdítandó, egy általa kitűzött időben hangversenyt rendezzen. A hangverseny összes számai, az egész estélyt Fráter Loránt fogja kitölteni s így az ellátogató közönségnek ritka élvezetben s egy hamisítatlan Fráter-estben leend részük. Eddigi megállapodás szerint a Fráter-hangverseny január 16-án lesz a „Korona” vendéglő nagytermében.

Karácsonyi pásztorjáték. Tótmegyer község iparos ifjúsága a községi óvóiskolában folyó hó 20-án karácsonyi pásztorjátékot ad elő. Színe kerül a „Bethlehemi bakter” 3 felvonásban. Irta Szabó János. A tiszta jövedelem a Tótmegyeri létesítendő színpad felszerelésére fordítatik, miért is felülízetések köszönettel fogadtatnak.

Katonák és rendőrök harca. Mult vasárnap este 11 óra tájban könnyen végzetessé fajulható verekedést rögtönöztek Csapos Mihály törökkaputéri korcsmáros vendéglő helyiségében az ott mulató méntelepi huszárkatonák. König Ferenc párutcai kőművesegéd volt a verekedés kezdeményezője, ki a vendéglőbe belepő Stevula Károly fogházort állítólag ok nélkül torkon ragadta és fojtogatni kezdte. A lárma elősiető rendőr elválasztotta ugyan egymástól a dulakodókat, de ekkor már Béres András huszártizedes és Elek András szakaszvezető is beleszóltak a hangos eszmecserebe, a minék az lett a vége, hogy Béres András kardjával megtámadta a rendőrt. A veszedelmes helyzetbe került kötelességét teljesítő rendőrt a katonai őrző szabadította ki, a dulakodó méntelepi huszár-altiszteket lefogva és bekísérve a laktanyába. A határtalan jókedvű murinak illyképen elég tragikus befejezése ígérkezik — a huszárokra nézve.

Kracsun János büntége az esküdtsek előtt. A nyitrai kir. törvénytörvényszék mint esküdtbíró f. hó 14-én, hétfőn kezdte meg annak a megdöbbenő gyilkosságnak esküdtseki főtárgyalását, melyet Kracsun János handlovi bányaelőmunkás folyó év július hó 6-án Remenyik Károly bátyamérnök ellen elkövetett s mely sertettnek július 7-én Budapesten bekövetkezett halálával végződött. A vizsgálati és bizonyítási eljárás óriási anyaga 3 napon keresztül foglalkoztatta büntető bíróságunkat. A főtárgyalás első napján Kracsun János terhelte, kit a nyitrai kir. ügyészség gyilkosság büntetével vádolt, közel három óráig tartó előadásban bámulatra méltó körülményességgel elbeszélte mindvégig érdekesítő élete folyását, majd handlovi szereplését, Remenyik Károly mérnökkel történt összejáruléit és végül a gyilkosság büntetése indító okait és körülményeit ismertette. A vádlott hozszadalmis kihallgatása után a bizonyítási eljárás vette érdemleges kezdetét és szakadatlanul folytattatott szerdán délután egy óráig. Az eljárás folyamán a nagyszámú tanuk kihallgatása általános érdeklődés között foly le. A tanuk között a vádlottak padján ülő Kracsun neje is szerepelt, ki megtörtén, de nyugodt lélekjelenléttel adta elő vallomását. Az orvosszakértők kihallgatása a szerdai egész délelőttöt vette igénybe. Dr. Biringer Ferenc törvénytörvényszéki hites orvos és dr. Fratriss Kálmán fogházorvos, mint a vádlott elmeállapotának megfigyelői, határozottan a józan elmeállapot mellett törtek pálcát. Dr. Minich Károly a budapesti törvénytörvényszéki orvostani intézet vezetője, mint a meggyilkolt Remenyik Károly boncorvosa lett megidézve s megkapó biztossággal változta orvosi véleményét, mely Kracsun Jánosra feltétlenül terhelő tényálladékokat foglalt magában. Dr. Minich Károly kihallgatásával a bizonyítási eljárás befejeztetvén, a vád és védelem előterjesztésére került a sor. A kir. ügyészség részéről a vádat dr. Fischer Ede alügyész képviselte, ki 1 1/2 óráig tartó vádbeszéd keretében vádlottra a gyilkosság büntetében való bűnösség kimondását kérte. A védelem részéről Mérey Lajos ügyvéd helyettese, dr. Mérey Tibor rövid, de nagyhatású beszédben adta elő a mentő és enyhítő körülmények egész sorozatát, kérve az esküdtsek elfogulatlan és igazságos döntését. Miután dr. Pazár Zoltán esküdtseki elnök az esküdtteket az ügy jogi természete felől kitanította, azok a verdikt meghozatala céljából vissza vonultak. Közel egy óráig tartó tanácskozás után nagy figyelem között hirdették ki az eléjük terjesztett öt pontra történt szavazás eredményét, mely szerint az első pontra, mely a gyilkosság tényét foglalta magában, az esküdték hétnél több igennel, az ötödik mellék-kérdésre, a beszámíthatatlanságra vonatkozólag, hétnél több nemmel feleltek. A hallgatóság megdöbbenése általánosan kiérezhető volt. A bíróság ezután ítélete meghozatala céljából tanácskozássra vonult vissza s rövid idő múlva ismét megjelenven, kihirdette ítéletét, melynél fogva a vádlottat a bíróság részéről is a Btk. 278. §-ába ütköző szándékos gyilkosság büntetében bűnösnek mondotta ki és a Btk. 92. §-ának alkalmazásával 15 évi fegyházbüntetésre ítélte. A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, ellenben a védő semmisségi pauaszt jelentett be. Az elítéltek öt havi vizsgálati fogsága az összbüntetésbe beszámíttatik.

Az érsekújvári főgymnasium segélyezése. Kovács Pál az érsekújvári választókerület fíradhatatlan képviselője, a ki kerületének minden érdekét szíven viseli és nagy odaadással gondozza, a kultuszárca tárgyalásánál, abból a körülményből kifolyólag, hogy az érsekújvári főgymnasium részére csak 20,000 koronás segélyösszeg vétetett fel a költségvetésbe, felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy itt nyilvánvaló tévedés történt, mert évekkal ezelőtt engedélyezett már a közoktatásügyi miniszterium ezen főgymnasium részére évi segélyt, mely évenként 2000--2000 koronával mindaddig emelkedett volna automatic 32,000 korona maximumig, míg erre vonatkozólag szerződés nem jő létre. Minthogy azonban időközben a szerződés 1907. áprilisban meg is kötöttet s 1907. májusban miniszterileg jóvá is hagyatott, a szerződésben fix összegben megállapított 32,000 korona segély lett volna a költségvetésbe felveendő. Kéri tehát a minisztert, hogy a tévedésből elmaradt 12,000 korona többletet az utóbbi évekkben 50 és 86%-os községi pótdávval terhelte városi polgárság javára pótlólag utalványozni szíveskedjék, mert különben ezen hiány újabb 10--11% pótdáv emeléssel volna csak fedezhető. Gróf Apponyi Albert kiltásba helyezte, hogy tekintettel a város súlyos anyagi helyzetére, a tanácsal folytatandó újabb tárgyalások alapján, a segély kérdését a legmesszebb menő jóakarattal fogja elintézni.

Tolvaj a püspöki várban. Folyó hó 18-án egy elég jól öltözött ember jelent meg a püspöki várban s az előszobában egy kérvényt adott át Schmidt Leo püspöki titkárnak, azzal a kéréssel, hogy vigye be azt a püspök úrnak. A míg a titkár a püspöknél időzött, az alatt a kéregető a titkárnak az előszobában hagyott kabátjából 180 koronát lopott ki s azzal odább állott. A tolvaj kéregetőt még nem sikerült kinyomozni.

Szerencsétlenség vadászat közben. Szeredről megdöbbenő vadászszerecsétség híre érkezik. D'Hennin gróf, Patta nyitramegyei községi nagybirtokos, e hét folyamán nagy hajtóvadászatot rendezett a Patta és Szered közötti vadászterületen. A vadászat közben az egyik puska hajtó vigyázatlanágból elsütötte fegyverét, melynek tölténye mellébe furdott sőt a mellette álló hajtótársát és a vadászatra vendégül érkezett Galar francia gróft is súlyosan megesbesztette. A szerencsétlen hajtó sebe életveszélyes, míg a másik két sebesült a gyógyulás útján van.

Kongrua kiegészítés. A verébelyi esperesi kerület azon kérelemmel járult Bars vármegye törvényhatósága elé, hogy kérje felirattal a kormányt az alsópapság kongruájának 2400 koronára való kiegészítésére. Bars vm. törvényhatósága a kérelmet magáévá tette, sőt hasonló kérelem felterjesztésére felhívta az ország összes törvényhatóságait. A verébelyi kerület példájára most a mocsonoki esperesi kerület papsága intézett ez ügybe kérelmet Nyitra vármegye törvényhatóságához. A lekipasztorkodó papság ezen óhajának teljesülése valóban sürgős szükség. Nemcsak azért, mert általános minden téren az árfitetés emelés, de nagyon visszás helyzet az, hogy a ki idejét s tehetségét, egész életét mások javának szenteli, a társadalom oltárára teszi égő áldozatul, a kitől a jótékonyág gyakorlását anyai oldalról várják: anyagi gondokkal küzdjön igen sok esetben s még anyai jövedelmet se lásson, mint sokkal kisebb képzettségű s tanultságú állami alkalmazott.

Családi összejövétel. A szentmiklósi és óvári Pongráczok 264 tagból álló nemzetsége, illetve annak grófi, bárói és nemesi ágon virágzó családja e hó 12-én, Budapesten a Hungári-szálló külön helyiségében tanácskozással egybekötött rendes évi családi összejövételét tartotta a mely most jubileummal is egybe volt kötve, a mennyiben mos van 300-ik évfordulója annak, hogy a már 800 év óta nemességgel bíró törzs egyik előkelő tagja a bárói rangra lett emelve. A tanácskozást szombatn reggel mise előzte meg, melyen Pongrácz Adolt gróf püspök, vágúj helyi prépost-pálos pontificált, a kinek a család négy ifjabb tagja ministrált; délután családi tanácsot tartottak, melynek lényegesebb részét a horvátországi „Pongráczok recepciója képezte, a mit annál öröndetesebben üdvözlünk, mert ezáltal a jó magyar nemzetség új gyökeret kap Horvátországban, az ott minden téren nagy befolyással bíró Pongráczok befogadása által, a mely kérdéssel a család részletebben foglalkozni óhajt. A családi tanács a királynak táviratilag fejezte ki hódolatát. Pongrácz Rudolf gróf és Pongrácz Jenő báró beszámolt a végrehajló bizottság működéséről és konstátálta, hogy a családi alap, mely a nem-

zetség szegényebb sorsu tagjai van hivatva segíteni, az adakozások által öröndetes módon gyarapszik. Este ugyanott társasvacsora volt, a melyen a család számos tagja vett részt.

Olcso könyvárak. A Szent-István-Társulat kiadásában megjelent s lapunk más helyén ismertetett könyvek mesésen olcso árakon bocsátattak a könyvpiacra. Károly Ignác, Igazi élet, díszkötésben ára 3 korona 60 fillér — Dickens Károly, A kis Dorrit, 2 kötet 2 kor. — Bokor Malvin, A Szirányi-család, díszkötésben 5 kor. — Andor József, Nagy Lajos, díszkötésben 4 kor. — Szepessy László, Hit és haza, ára fűzve 4 kor., kötve 5 kor. 60 fill. — Bourget Pál. A vallás, ára 3 kor. — Schermann Egyed dr., Az egyházi könyvtárolom és könyvbírlat magyarázata, ára 2 kor. — Hüber Lipót, A napkeleti bölcsek, ára 3 kor.

A körorvos lakbére. Lapunk nagy-tapolcsányi barátja arról értesít, hogy mult heti számunkban a körorvos lakbére 1000 korona című hírnök némi módosításra szorul, mert a törvény erre vonatkozó rendelkezése azt mondja, hogy a körorvos lakását természetben kapja a községtől, már pedig Nagytapolcsányban a lakások bérára oly magas, hogy 1000 korona nem sok egy körorvosi lakásért. Ezen helyreigazítással szemben helyt kell adnunk egy másik szempontnak is, mely azt bizonyítja, hogy egyetlen tisztviselő sem kap 1000 korona lakbért, még az új lakberszabályzat szerint sem. S ezzel ez ügyet befejeztük.

Tejárak emelése. Minden vonalon fölhagzik a panasz, a ruházati, elméleti cikkek, lakbérek s más egyebek megdrágulása miatt. Nehéz az élet, sóhajtozik a kisember, mint aki leginkább érzi a megdrágult világ keserveit. S ebben az általános áremelkedések virágkorában egy csöppet sem ütközünk meg, midőn egy olyan nevezetes, fontos és ifjuak, öregnek, csecsemőnek, gyermeknek egyaránt nélkülözhetetlen tápszernek megdrágításáról veszünk tudomást. Ezen nincs megütközni való, de igen is felháborodással kell tudomásul venni azt a körülményt, hogy például Nagytapolcsányban a tejárak emelését nem az a természetes okozozat idézte elő, hogy nincs elegendő és olcso téli takarmány, hanem a tejelárusítók kapzsisága, s a fogyasztó közönség éhletlensége, hogy ezen zsarnoki nyomás alól nem is tud és nem is akar szabadulni. Nagytapolcsány kedvező geográfai helyzeténél fogva hivatva volna pl. a többi között arra is, hogy egy minta tejszövetkezet, tejáruzsarnok létesítését megbirja s azt virágzásra emelje. A kishivatalnok, a kispapros, a kereskedő áldása volna ilyen korszerű és praktikus intézmény, amely egyszer és mindenkorra elvonná a kedvét néhány „tejbankár“-nak, hogy szeszélyes és indokolatlan elhatározásból a nemrég még csak 12 filléres tejárakat 18—20 fillérré emelje s hat tíz ezer főnyi közönséget egészséges táplálékának élvezetében megátoljon. Nagytapolcsány vezető köreit ezen fontos körülményre különösen felhívjuk, hogy az igen szépen megvalósítható tejszövetkezet eszméjének kivitelét ne halassza sokára.

Szerencsétlen esés. Haringa Mihály molnosi lakos, a nyitrai keményítőgyár munkása, f. hó 14-én valami szerszámért ment fel a gyárépület padlására. Mikor már közel volt a célhoz, eltévesztette a létra fokát s a magasból lezuhant az udvarra. A nagy esés következtében a vigyázatlan munkás fején aggasztóan súlyos sérüléseket szenvedett, amennyiben koponyája hátul felrepedt. Beszállították a helybeli közkórházba.

A magyar ipar a közöshadseregben. A Magyarországon állomásozó közöshadseregbeli csapatok és a katonai intézetek kézi bevásárlásainak a hazai ipar révén való eszközlése. A közöshadseregbeli csapatok, hatóságok és intézetek kézi bevásárlásaira illetőleg a cs. és kir. közöshadsereg és a cs. és kir. haditengerészet ipari szállítássira vonatkozó megállapodások értelmében a közös hadügyminiszter úh intézkedett aziránt, hogy a Magyarországon elhelyezett csapatok és katonai intézetek kézi bevásárlásait Magyarországon a hazai ipar révén eszközöljék. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter figyelmezteti az érdekelteket, hogy a magyar iparnak a hadügyi beszerzések körében minél fokozottabb mérvben leendő érvényesítése érdekében feladatának tekinti ellenőrzést gyakorolni a felett, hogy a Magyarország területén elhelyezett csapatok és a katonai intézetek kézi bevásárlás útján beszerzendő iparcikk szükséglete a magyar ipar termékeivel fedeztessék, illetve, hogy a felsoroltak részére kizárólag hazai származású áruk szállíttassanak.

A vágsellyei Tulipánszövetség az ottani iparosok és kereskedőknek közreműködésével kizárólagosan hazai munkával készített iparcikkekkel Vágsellyén a Kaszinó Egyesület termében 20-tól kezdve karácsonyi vásárt és kiállítást rendez. — A karácsonyi vásár érdekében a kis városka egész intelligenciája szorgosan közre munkálkodik és fáradozásuknak meg is lesz a kellő eredménye.

Népies gazdasági előadást tartott vasárnap délután Pogrányban Katócz Simon szőlőszeti felügyelő a szőlő felújításáról s miután a szőlősgazdák ketyeleit elosztatta és őket a helyes kezeléssel megismertette, Karsay Imre köszönte meg az egybegyűlt 80 földmives gazda nevében az érdekes előadást. A gazdák egy jól eltöltött vasárnap emlékeivel szétoszlottak.

A nyomor tájékaról. Talacsó Ferenc németprónai születésű 40 év körüli szíjgyártó segéd az utóbbi napokban Nyitrára jött, hogy itt alkalmazást keressen. Hajléktalanul bolyongott, míg végre egy párutcai istállóban ütötte fel éjjeli szállását. A tél hidege annyira összenyomortotta a munkátlan szíjgyártósegédet, hogy az istállóban hirtelen rosszul lett, nagyfokú hideg-elés vett rajta erőt s orvosi tanácsra a nyitramegyei kórházba kellett szállítani.

Vasuti szerencsétlenség. Vágújhelyen a minap téves váltóállítástól eredő vasuti összehitkezés történt. A Trencsén felől érkező személyvonat ugyanis a vágújhelyi állomáson a gyors fékezés dacára beleütközött egy tolatóvonatba. A vonatkarambol folytán 8 kocsi összerongálódott, ami tetemes kárt okozott az államasutaknak. A vasuti személyzet közül többen kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

Kofavirtus. A nyitrai zöldség piacon kedves kis csetepaté játszódott le f. hó 13-án délelőtt. Kukla Mária és Marek Albertné zöldségárúsnők már hosszabb ideje hadilábon állottak Braun Vilmosné keresztutcai lakosnővel, üzleti összeköttetéseikből kifolyólag. Bosszújuk véghezvitelére végre a fentjelzett napot szemelték ki s mikor a gyanútlan Braun Vilmosné a piacra lépett, megtámadták és tettleg is bántalmazták. A rendőrség közbelépésének köszönhető, hogy nagyobb kalamitás nem történt.

Kijózanodás a kútban. Kellemetlen helyzetben találta magát Toth István csermányi lakos, mikor pálinka okozta szenderegéséből vasárnap reggel felébredt. Szombaton este felvette heti bérét s hogy annál nagyobb legyen öröme keresménye felett, annak egy tekintélyes részét mindjárt el is itta. Amint vasárnap hajnalban hazafelé igyekezett Csermányra, megszomjazott s az indóház déli részén levő kútnál akarta szomjúságát lecsillapítani. A kút környéke azonban a kifolyt víz befagyása következtében olyan csuszamlós volt, hogy a kápatos fejű Tóth botorkálása közben megcsúszott s a kútba zuhant. Csak reggeli 8 óra tájban húzták ki az arra elhaladó vasuti munkások a szerencsétlen nap-számot, ki az esésből kifolyólag erős zúzódásokat szenvedett végtagjain. Beszállították a kórházba, hol sebeit bekötötték és szabadon bocsájtották.

Színház.

Amidőn immár harmadszor nyílik alkalmunk Szabó Ferenc színtársulatának nyitrai működéséről megemlékezni, nem zárkozhatunk el eddig szerzett közvetlen tapasztalatainknak általánoságban való nyilvánításától, tért engedve az alautiában részletes megjegyzéseinknek is. Ismételtelen rámutattunk az ujonnan szervezett tár-

sulat erőinek válogatottságára, kiemeltük a női és férfiszemélyzet főbbjeinek előnyös művészeti értékét, ami a vidéki színtársulatokra alkalmazva — legalább városunk színpártoló közönségének a multban szerzett fogalmait szerint — szinte meglepően hangzott. Reményeinkben tehát, melyekre egy évvel ezelőtt a nyitrai színi kerület sorsának eldőltenél Szabó Ferenc egyéniségének ismerete adta a legfőbb garanciát, nem csalódtunk. A most lefolyt színházi hét bemutatott műsordarabjai — az előadás művészeti nivója szempontjából — egészben véve csak megerősíteni látszanak abeli véleményünket, melynek fentebb is kifejezést adtunk. Meggyőződöttünk újlag a színészgárda tagjainak helyes irányban haladó művészeti törekvéseiről, bár épen a sikeres törekvés biztosítása érdekében nem mulaszthatjuk el, hogy az egyes szerepek betöltésénél kiértézt hátrányosabb hibáikra alkalomadtán fel ne hívjuk figyelmüket. De minthogy vidéki színtársulat erői felett kell mondanunk bírálatot, sem célszerűnek, sem helyénvalónak nem tartjuk az olyan aprólékos és tisztán egyéni sajátosságokon alapuló mozzanatok tökéletlenségének felfedését, melyek minden figyelmeztetés ellenére — épen reflex jellegűnek fogva — újra meg újra visszafoghatnak tenni, anélkül azonban, hogy az alakítás sikere ezáltal veszélyeztetnek. — Az említett szórványos kisszerű fogyatékoságot csak a megfelelő szerepbeosztás és az egész előadás összhangos leolyása lesz képes eliminálni.

A kornevillei harangok vasárnap esti előadása szép számú közönséget gyönyörködtetett. A mű zenei kiválóságai s a tartalmi résznek a naiv babonaság világába vezető fordulatai ritka élvezetet nyújtottak. Színtársulatunk személyzetének színpadi képzettsége, alakítói kvalitása élesen kidomborodott a darab magán- és összjeleneiben egyaránt. Első helyen kell említenünk Rátkai Sándor kifogástalan és a második felvonás végén valóságos remekelésben folytatódó játékát. Stoll Béla a kornevillei városbíró alakjában, Bai László és Nagy Gyula Greniső és Henri szerepében sok tapsot arattak. Nagy sikert és osztatlan tetszést értek még Pazi Margit gyönyörű

énekcsapatai és Turnai Leona éneke és változatos előadása.

A főbb szerepekben ugyanezen művészek beosztásával hozott színre hétfőn telt ház előtt „A dollárkirálynő” c. szép zenéjű operette. Eltekintve a darab meséjének hihetetlen régiókban kalandozó jeleneteitől, az egyes helyzetek komikuma tagadhatatlanul mosolyra készítő furcsa világításban tünteti fel az amerikai pénzkirályok életét. Elragadó énekével és kitűnő játékaival Pazi Margit volt a művészet központja. Rátkai Sándor, Szentes János és Stoll Béla hálás szerepekben jeleskedtek. Kiemeljük Nagy Gyula és Vas Jenő igen sikerült énekeit és Tolnai Juliska viharos derűtséggel fogadott ó-testamentumi citátumait.

Az írói és művészeti kellékek lehető legnagyobb hiányában szenvedő, de szennyes pikantériákban annál jobban bővelkedő *Kis trafikos leány* szerdai előadását művészeink jobb darabokhoz méltó buzgósággal produkálták. A drámai cselekményt és compositiót teljesen nélkülöző eme vigjáték tartalmi része azon, a korunkban olyannyira divatos téren mozog, mely az erkölcsstenség diadalát hirdeti az erkölcs erényei felett. A szereplő személyek harmonikus előadása csak dicseretet érdemel. Mindazonáltal közönségünk nagyon kelletlenül fogadta a francia fércmű drastikus kitételeit.

Soron kívül emlékezünk meg itt Szép Heléna keddi színehozataláról, mivel ennek anyagi haszna egy hirtelen alakult lelkes hölgybizottság kezdeményezésére, a Balkánon elhelyezett magyar katonák karácsonyi felsegítésére és megajándékozására fog fordíthatni. Színtársulatunk legjobb erői működtek közre a darab sikerének biztosítására, mely igyekezet teljes mértékben kiérdemli elismerésünket. H.

**Két középiskolát végzett fiut
tanulónak felvesz
Huszár István nyomdatulajdonos, Nyitrán.**

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTARA KÁRPITOS ÉS DISZITÓ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy rak-táromat, egy ujonnan épült emeletes szárnynyal kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő. **Kizárólag száraz anyagból és kitűnő iparosok által készített fabutoraim,** amelyek csak a **legszolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stýlben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legújabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

**VAJDA J. butorkereskedő
kárpitos és diszitó
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.**

2. 12.

Alapított 1864. évben.

FELSENBURG FÜLÖP CÉG NYITRÁN

a nagyérdemű vevő közönségnek ajánl remek szép karácsonyi ajándéktárgyakat, valódi gyémánt és arany ékszerekben, eredeti schwajczi órákban, ezüst és a híres Würtenbergi chinaezüst tárgyakban. Egyben tisztelettel kérem, hogy igazán szép kiállításomat, minden vétel kötelezettség nélkül, megtekinteni méltóztassék, a hol már igen csekély árért szép és mutatós tárgyakat látni. — Vidékre készséggel küldök választékot.

165. 2-2.

Mély tisztelettel

Felsenburg Fülöp.

Alapított 1864. évben.

Telefon.

H. V. Úgy véljük, igen. Propter bonum pacis. A költséget fel lehet számítani.

Braunsteiner Mihály fia

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja

**játék és baba-árúit
karácsonyfa-díszzeit
és cukorkaneműit.**
Rendkívül mérsékelt áron!!
Figyelmes és gyors kiszolgálás.

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Oltárok, szószékek,
keresztelő-kutak,
szobrok és kereszt-
úti állomások stb.
izléses készítése.
Régi oltárok átala-
kítása és díszítése.
Vázlatokat és költ-
ségeloirányzatokat
díjmentesen küldök.
Polychromikus
festészet!
Mindennemű tárgyak
minden alakban tirol
iparjelleg szerint.

Németprónai templom főoltára 1907.

149. 9-52.

**Győri országos cipészkiállítási
aranyérem.**

Csernyák József

cipész-üzlete
Nyitrán, Bottyán-u. 3.

Legelsőrangú férfi- és női-
lábbeli készítmények saját
személyes felügyeletem
alatt. Gyermekcipők. Érzé-
keny lábakra külön figye-
lem fordítatik. Gyors és
legszolidabb kiszolgálás. —
**Amerikai s más legujabb
divatú facon. Raktár min-
dennemű kész férfi-, női-
és gyermek-cipőkben is.**
Cipőkellékek, mint fűzők,
cipőkenőcsök stb. jó minő-
ségben, nagy választékban.
Vidéki rendelések legpontosabban
és jutányos áron eszközöltetnek.

Állami ezüst érem.

Házi asszonyok részére
célszerű és közkedvelt
karácsonyi ajándék

**egy jó gázfőző
és egy szépen nikelezett
gázvasaló,**

mellyel legolcsóbban főzhetünk
és vasalhatunk.

Könnyű és tiszta kezelés, nagy kényelem!!

Olcsó áron és nagy választékban kaphatók

a Nyitrai Légszeszgyárnál
és Braun lámpakeresked urnál
Nyitrán, Bottyán-utca 7.

160. 4-4.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-
eladási hirdetmény.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint válo-
gatott első osztályú sima és gyökeres

**Ripária-Portalis, Rupestris-
Monticola és Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok
úgyisint hazai sima és gyökeres vess-
zők kerülnek nálunk ezen évben nagymeny-
141. 10-26. nyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlő-
telep kezelősége
Tapolca (a Balaton mellett).

Mielőtt

személy-, jelzőlog-7. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon-Intertarban
46-31.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen
megfelelő higiénikusan berendezett

**díszes úri és női
fodrász-termét.**

Végez és raktáron tart mindennemű e
szakmába vágó úri és női hajmunkát,
úgyisint hajbetétet, frizeteket, loknikat,
frufukát, egész és félpárokákat, hajfona-
tokat minden színben, női fésülést, haj-
és szakálfestést, úgyszintén tyukszem-
vágást jutányos áron. 92. 28-52.

Vesz vágott és kifésült hajjat.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szüksé-
ges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt,
szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb
hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Ugyanott egy fiú tanoncnak felvéletik.

Szolid és pontos kiszolgálás!

**WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI
SZABÓ NYITRÁN.**

146.

Ajánlja jól berendezett legfino-
mabb bel- és külföldi szövetek-
ből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát,
úgyisint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, cimá-
dákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Himző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff-varrógépeit

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — elté-
rőleg egyéb gyártmányoktól
— **acél alkatrészekből**
állanak az utolsó esavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint
ipari gépek első helyen állanak.
Tartósságuknál fogva hosszú időre
szóló írásbeli jótállást biztosítok.

**Javitásokat
elfogadok.**
Arjegyék ingyen.

Kiváló tisztelettel
Szlávik Konstantin,
mechanikus, optikus.

163. 2-10.

Verebély Géza cég áruháza Nyitra.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

Alkalmas, hasznos, szép és jutányos ajándék tárgyak:

Női szörme készletek: sálók, kendők, selyemből, plüsből. — Női plédek gyapjuból. — Kötények dús választékban. Kötött figarók, gallérok és golfkabátok. Zsebkendők mindennemű kivitelben. — Selymek, bársonyok és különféle blúzkelemék.

Nagy választék asztal- és vázonnemüekben. — Remek és feltűnő olcsó női ingek kézi himzéssel. — Férfi nyakendőkben és kalapokban óriási választók, feltűnő olcsó árakban. — Téli kötött és bélelt bőrkeztű különlegességek.

Kocsi takarók, teveszőr és plüsből. — Úri kocsi és utazó plédek. — Szivar-, cigaretta- és pénztárca ujdonságok. — Felső és alsó ruházati cikkek. Valódi amerikai sárcipők.

A cég t. vevői iránti figyelemből tisztelettel tudatja, hogy az összes voál, delén, zefir, batiszt és női kelme maradékokat, melyek megközelítőleg 3000 métert tesznek, **eddig sehol és soha nem tapasztalt mesés olcsó árakban bocsátja rendelkezésükre.** — Miután ezen maradékok iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik, úgy a t. hölgyközönség saját érdekében cselekszik, ha karácsonyi szükségletét, a most még **teljes választékból** fedezi.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 31—52.

Ezen jelzésen ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a **SINGER-varrógépek** árusítatnak.

Ezen jelzésen ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a **SINGER-varrógépek** árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánltatnak. Miután mi gépünket soh'sem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntette az Országos Ipari egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 45—52. OIPÉSZ

NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyrődemű közönség szives figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja **felsőréssz készítményeit és bőrkereskedését** a t. cipésmester urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőroket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket.

Mérték utáni felsőrész kidolgozására különös gond fordítatik. Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Erzékeny és hibásnővésű lábakra nagy figyelem fordítatik.

Legmegbízhatóbb cég!

FELTŰNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.